រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ២០១៨

ករណីសិក្សា៖ សាលាអន្តរជាតិឃើមុល

Promoting Moral Education in Secondary Schools, 1993 to 2018

The Case of Kurmul International School

និស្សិត៖ ហ៊ាង ទូ

និក្ខេបបទបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

ជំនាញ៖ វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

ភ្នំពេញ ២០១៩

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ការការពារបញ្ចប់

ការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ២០១៨

ករណីសិក្សា៖ សាលាអន្តរជាតិឃើមុល

Promoting Moral Education in Secondary Schools, 1993 to 2018

The Case of Kurmul International School

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បណ្ណាល័យ
លេខ 0039321
រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

និស្សិត៖ ហ៊ាង ឌូ

និក្ខេបបទបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

ជំនាញ៖ វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ៖ បណ្ឌិត អ៊ុក វិបុល

ភ្នំពេញ ២០១៩

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

Royal Academy of Cambodia

Académie Royale du Cambodge

លេខ : ០៣៨ / ១៩ ស.ស.រ.

សេចក្ដីសម្រេច

ស្ដីពី

ការអនុញ្ញាតឱ្យការពារបញ្ចប់និក្ខេបបទ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្ដីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៣០៥/១១១ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៥ ស្ដីពីការកែសម្រួល មាត្រា៤ មាត្រា១០ មាត្រា១១ មាត្រា១២ មាត្រា១៤ មាត្រា១៧ និងមាត្រា២០ នៃព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្ដីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១៧/៥៨៦ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ស្ដីពីការកែសម្រួលមាត្រា៦ នៃព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្ដីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និងមាត្រា៤ថ្មី មាត្រា១០ថ្មី មាត្រា១១ថ្មី មាត្រា១២ថ្មី និងមាត្រា២០ថ្មី នៃព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៣០៥/១១១ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៥ ស្ដីពីការកែសម្រួលមាត្រា៤ មាត្រា១០ មាត្រា១១ មាត្រា១២ មាត្រា១៤ មាត្រា១៧ និងមាត្រា២០ នៃព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្ដីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៤ អនក/បក ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០០ ស្ដីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញសេចក្ដីសម្រេចលេខ ១១ ស.ស.រ. ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ ស្ដីពីការបណ្ដុះបណ្ដាលថ្នាក់ក្រោយបរិញ្ញាបត្របង់ថ្លៃសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- យោងគោលការណ៍ស្ដីពីការបណ្ដុះបណ្ដាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់នៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- យោងចំណារឯកភាពរបស់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ចុះថ្ងៃទី១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

សម្រេច

ប្រការ ១ : អនុញ្ញាតឱ្យលោក **ហ៊ាង ទូ** និស្សិត**ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី៥ ខគ្គ២** ជំនាញ **វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ** ការពារបញ្ចប់និក្ខេបបទនៅថ្ងៃទី ៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩។

ប្រការ ២ : គណៈកម្មការវាយតម្លៃនិក្ខេបបទ ផ្នែកបណ្ដុះបណ្ដាលនិងស្រាវជ្រាវនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និងសាមីខ្លួនត្រូវអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៣ រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

ប្រធាន

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ ទូច**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

Royal Academy of Cambodia
Académie Royale du Cambodge

លេខ : ០៥៧ **/ ១៩ .ឧ.ឧ.ន.**

លិខិតឧទ្ទេសនាម
គណៈកម្មការវាយតម្លៃការការពារបញ្ចប់និក្ខេបបទ
ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

ល.រ.	គោត្តនាម និង នាម	ជំនាញ	តួនាទី
១	បណ្ឌិត **កាន ឌិម**	វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ	ប្រធាន
២	បណ្ឌិត **អ៊ុក ទិបុល**	វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ	សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
៣	បណ្ឌិត **សូរ សុធី**	វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ	សមាជិក
៤	បណ្ឌិត **ស្រី ម៉ាលីន**	វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ	សមាជិក
៥	បណ្ឌិត **តាន់ សុគន្ធា**	អក្សរសិល្ប៍	សមាជិក

- និស្សិត : **ហ៊ាង ទូ** - ភេទ : ប្រុស
- ជំនាញ : **វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ** - **ជំនាន់ទី៥ វគ្គ២**
- ប្រធានបទ : **ការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិពីឆ្នាំ១៩៩៣-២០១៨**
- សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ : បណ្ឌិត **អ៊ុក ទិបុល**
- កាលបរិច្ឆេទការពារ : ថ្ងៃទី ៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ - ម៉ោង : ២:៣០ នាទី

ថ្ងៃអង្គារ ៣រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

ប្រធាន

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ ទូច**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិសាសនាព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ប្រធានបទ៖ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ២០១៨ ករណីសិក្សា៖ សាលារៀនអន្តរជាតិឃើមុល

គណៈកម្មការវាយតម្លៃនិក្ខេបបទបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ

សូមបញ្ជាក់ថា និស្សិតឈ្មោះ **ហ៊ាង ទូ**

ពិតជាបានការពារបញ្ចប់ដោយជោគជ័យកាលពីថ្ងៃទី ០៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ ពិតប្រាកដមែន។

សាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត **ភង ឌិម**	ប្រធានគណៈកម្មការ
សាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត **អ៊ុក ទិបុល**	សាស្ត្រាណែនាំ
សាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត **សូ សុធីរ**	សាស្ត្រាចារ្យវាយតម្លៃទី១
សាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត **ស្រី ម៉ាលីន**	សាស្ត្រាចារ្យវាយតម្លៃទី២
សាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត **តាន់ សុគន្ធា**	សមាជិក

ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវ

អគ្គលេខាធិការរង

ស៊ុត្រ សំណាង

ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ ទូច**

មាតិកា

ឧទ្ទិសស្នាដៃ..........i
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ..........ii
អំណះអំណាង..........iii
អក្សរកាត់(ប្រើក្នុងនិក្ខេបបទនេះ)..........iv
មូលន័យសង្ខេប..........v
ABSTRACT..........vii
សង្ខេបនិក្ខេបបទ..........ix
SUMMARY..........xiii
អារម្ភកថា..........xvii

សេចក្តីផ្តើម

១- លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ..........១
២- ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ..........៤
៣- គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ..........៦
៤- ដែនកំណត់ និង វិសាលភាព នៃការស្រាវជ្រាវ..........៦
៥- វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ
    ៥.១- ប្រភេទនៃការវិភាគទិន្នន័យ..........៧
    ៥.២- ប្រភេទ និង ប្រភពទិន្នន័យ..........៨
    ៥.៣- ទំហំសំណាក(Sample Size)..........៨
    ៥.៤- ការជ្រើសរើសសំណាក..........៩
    ៥.៥- នីតិវិធីនៃការប្រមូលទិន្នន័យ..........១០
    ៥.៦- ការវិភាគទិន្នន័យ..........១៣
៦- សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ(Significance of the Study)..........១៤
៧- រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ(Outline of the Thesis..........១៤

ជំពូកទី១

ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ

១.១- ទស្សនៈស្តីពីការអប់រំសីលធម៌
    ១.១.១- បញ្ញត្តិស្តីពីការអប់រំ កម្មវិធីសិក្សា និង សីលធម៌..........១៧
    ១.១.២- ទ្រឹស្តីនៃការអប់រំ..........២១

១.១.៣- មុខងាររបស់គ្រូបង្រៀន ២៤
១.១.៤-ប្រវត្តិនៃការអប់រំនៅកម្ពុជា ២៥
១.១.៥- ទ្រឹស្តីនៃចិត្តវិទ្យាអប់រំ ៣៤
១.២- កម្មវិធីសិក្សាអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ
១.២.១- កម្មវិធីសិក្សាអប់រំសីលធម៌..៣៧
១.២.២- វិធីបង្រៀនមុខវិជ្ជាសីលធម៌ ៤៤
១.២.៣- ខ្លឹមសារនៃសៀវភៅសិក្សាអប់រំសីលធម៌ ៤៦
១.៣- ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា
១.៣.១- ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ៤៨
១.៣.២- ច្បាប់អប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ ៥០

ជំពូកទី២

ការវិភាគ និងបកស្រាយទិន្នន័យនៃការអប់រំសីលធម៌នៅសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ

២.១- ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ៥២
២.២- ការប្រៀបធៀបការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាមួយប្រទេស
ជឿនលឿនមួយចំនួន...៥៥
២.៣- លទ្ធផលនៃការស្ទាបស្ទង់មតិតាមរយៈកម្រងសំណួរ
២.៣.១- ការវិភាគទិន្នន័យបរិមាណវិស័យ ៦២
២.៣.១- លទ្ធផលនៃការវិភាគតាមប្រព័ន្ធ Mr. Excel..៦៣
ក. ការស្ទាបស្ទង់មតិជាមួយសិស្ស..៦៤
ខ. ការស្ទាបស្ទង់មតិជាមួយគ្រូបង្រៀន...៩២
គ. ការសម្ភាសជាមួយអាណាព្យាបាល ១០៣
ឃ. លទ្ធផលសង្ខេបនៃការស្ទាបស្ទង់មតិរបស់ សិស្ស គ្រូបង្រៀននិង
អាណាព្យាបាលសិស្ស ១១៦
២.៤- លទ្ធផលនៃការសម្ភាសផ្ទាល់មាត់
២.៤.១- ការសម្ភាសជាមួយគ្រូបង្រៀន ១២០
២.៤.២- ការសម្ភាសជាមួយសិស្ស...១២១
២.៤.៣- ការសម្ភាសជាមួយអាណាព្យាបាល..១២៣

ជំពូកទី៣
ប្រសិទ្ធភាពនៃការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀន
អន្តរជាតិឃើមុល

៣.១- កត្តារីកចម្រើននៃ ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀន

មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ១២៥

៣.២- កត្តាប្រឈមនៃការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ

៣.២.១- បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗនៃការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនអន្តរជាតិ

ឃើមុល(មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ) ១២៧

៣.២.២- បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗលើការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌... ១២៨

៣.៣- ដំណោះស្រាយស្តីពីការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យម

សិក្សាបឋមភូមិ ១៣០

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ១៣២

គន្ថនិទ្ទេស ១៣៥-១៣៦

ឧបសម្ព័ន្ធ ១៣៧-១៥៩

- ឧបសម្ព័ន្ធទី១ ៖ កម្រងសំណួរ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី២ ៖ កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីល-ពលរដ្ឋ

មូលន័យសង្ខេប

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទស្តីពីការលើកកម្ពស់ការអប់រំធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ២០១៨ ដែលលើកយកករណីសិក្សា សាលាអន្តរជាតិឃើមុល។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះមានគោលបំណងស្វែងយល់អំពីទស្សនៈនៃការអប់រំសីលធម៌ដែលសិក្សា អំពីកម្មវិធីសិក្សាអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិនិងការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា។ លើសពីនេះការសិក្សាស្រាវជ្រាវក៏មានការប្រៀបធៀបអំពីការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាមួយប្រទេសជឿនលឿនមួយចំនួនផងដែរ។ ម្យ៉ាងទៀតការសិក្សាក៏សិក្សាពីបញ្ហាប្រឈមនៃការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ។ ផ្សេងពីនេះការស្រាវជ្រាវក៏រកឃើញពីដំណោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ។ បន្ថែមលើនេះការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានប្រមូលទិន្នន័យយកមកធ្វើជាអំណះអំណាងក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវឱ្យមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ ដោយផ្អែកសំខាន់ទៅលើទិន្នន័យអង្កេត(Primary Data)និង ទិន្នន័យដែលមានស្រាប់(Secondary Data) ។ ទិន្នន័យអង្កេត (Primary Data) ប្រមូលបានពីអ្នកចូលរួមផ្តល់ចម្លើយតាម រយៈការសម្ភាសដោយផ្ទាល់មាត់ជាមួយគ្រូបង្រៀន សិស្ស និងមាតាបិតា ឬ អាណាព្យាបាលសិស្សនិង ការបំពេញកម្រងសំណួរដោយផ្តោតទៅលើកម្រងសំណួរនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ដែលសួរពី កម្មវិធីសិក្សា ការបង្រៀនរបស់គ្រូ សម្ភារសិក្សា ឥរិយាបថរបស់សិស្សនៅក្នុងការរៀនសូត្រក្នុងគ្រួសារនិងសង្គម(មើលឧបសម្ព័ន្ធ)។ ទិន្នន័យដែលមានស្រាប់(Secondary Data)ត្រូវប្រមូលបានពីបណ្ណាល័យនានា បាន់ពីមិត្តភក្តិ សាស្ត្រាចារ្យ វេបសាយនិង តាមរយៈការសិក្សាកន្លងមក ហើយទិន្នន័យទាំងនេះជាសៀវភៅស្នាដៃសៀវភៅអប់រំផ្នែកសីលធម៌ សៀវភៅទស្សនៈវិជ្ជា សៀវភៅចិត្តវិទ្យាអប់រំ សៀវភៅវិធីសាស្ត្របង្រៀននិក្ខេបបទរបស់និស្សិតនិង ឯកសារផ្សេងៗទាក់ទងការអប់រំសីលធម៌និង កម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាសីលធម៌។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទស្តីពីការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិនេះបានសរសេរជានិក្ខេបបទចែកចេញជា សេចក្តីផ្តើម ជំពូកទី១ ជំពូកទី២ ជំពូកទី៣ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ និក្ខេបបទនេះនៅក្នុងសេចក្តីផ្តើមមានបង្ហាញអំពីលំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទ បញ្ហានិងសំណួរស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវនិងរចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ។ ជំពូកទី១នៃនិក្ខេបបទ មានរំឭកពីទស្សនៈស្តីពីការអប់រំសីលធម៌ បញ្ញត្តិស្តីពីការអប់រំ កម្មវិធីសិក្សា និងសីលធម៌ ទ្រឹស្តីនៃការអប់រំ មុខងាររបស់គ្រូបង្រៀន ប្រវត្តិនៃការអប់រំនៅកម្ពុជា ទ្រឹស្តីនៃចិត្តវិទ្យាអប់រំ កម្មវិធីអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ កម្មវិធីសិក្សាអប់រំសីលធម៌ វិធីសាស្ត្រ

បង្រៀនមុខវិជ្ជាសីលធម៌, ខ្លឹមសារនៃសៀវភៅសិក្សាអប់រំសីលធម៌ ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ, ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ច្បាប់អប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ។ ជំពូកទី២នៃនិក្ខេបបទជាការវិភាគនិងបកស្រាយទិន្នន័យដែលរួមមាន ការវិភាគទៅលើការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ការប្រៀបធៀបការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាមួយប្រទេសជឿនលឿនមួយចំនួន លទ្ធផលនៃការស្ទាបស្ទង់មតិតាមរយៈកម្រងសំណួរ ការស្ទាបស្ទង់មតិជាមួយគ្រូបង្រៀន ការស្ទាបស្ទង់មតិជាមួយសិស្ស ការស្ទាបស្ទង់មតិជាមួយអាណាព្យាបាលសិស្ស លទ្ធផលនៃការសម្ភាសផ្ទាល់មាត់ ការសម្ភាសជាមួយគ្រូបង្រៀន ការសម្ភាសជាមួយសិស្សនិង ការសម្ភាសជាមួយអាណាព្យាបាលសិស្ស ។ ជំពូកទី៣នៃនិក្ខេបបទគឺបង្ហាញ ពីលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលរួមមាន កត្តាធ្វើឱ្យរីកចម្រើននៃការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ កត្តាប្រឈមនៃការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ដំណោះស្រាយស្តីពីការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃនិក្ខេបបទ បង្ហាញអំពីលទ្ធផលសង្ខេបនិង ប្រព័ន្ធគំនិត ដែលទាក់ទងទៅនឹងចំណោទបញ្ហានៅក្នុងប្រធានបទស្តីពីការលើកកម្ពស់ការអប់រំសីលធម៌នៅក្នុងសាលារៀនមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ។ ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅក្នុងនិក្ខេបបទនេះពឹងផ្អែកទៅលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង ការវិភាគនៅក្នុងជំពូកទី១ ជំពូកទី២ និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងជំពូកទី៣ ជាមូលដ្ឋានដែលទាក់ទងទៅនឹងសំណួរស្រាវជ្រាវ (Reseach Questions)។ គន្ថនិទ្ទេស បង្ហាញអំពីឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលបានបែងចែកជា៣ក្រុមឯកសារគឺ ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រអប់រំរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ ឯកសារដែលជាស្នាដៃនិពន្ធជាភាសាខ្មែរនិងឯកសារសៀវភៅសារណា។ ឧបសម្ព័ន្ធបង្ហាញអំពីប្រភពនិងឈ្មោះឯកសារដើមមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។